

Marja-Liisa Pohjanvirta

ICAMT 2012 MADRID
25.-27.10.2012

ICAMTin kokoukseen Madridissa osallistui vain n. 25 henkilöä, joista 15 ulkomaalaista. Yksi syy oli kaikesti lopullisen kokousajan myöhäinen vahvistuminen, toinen taloudellinen tilanne. Teemana oli "Delivering value in museum building projects, the Spanish experience". Kolme kohdemuseota oli valittu edustamaan erilaisia museoita, kaksi kunnallista museota, joista toinen esikaupunkialueella ja yksi valtion omistama museo. ICAMTin yhtenä toimintaperiaatteena on analysoida museon tilojen toimivuutta, erityisesti erilaisten museoiden rakennushankkeiden yhteydessä sekä levittää näistä saatavia oppeja ja kokemuksia. Toimintamallin mukaisesti kokouksessa käytiin keskusteluja henkilökunnan, konsulttien, arkkitehtien ja museografien (espanjalaisten rakastama termi!) kanssa.

Kunnallinen Museo de San Isidro esittelee kaupungin kehitystä kokoelmien avulla, joista osa on siirretty korjattavana olevasta samaan hallintokuntaan kuuluvasta kaupunginmuseosta. Museo toimii 1500-luvun rakennuksessa, jota on laajennettu 1970-luvulla ja korjattu n. 10 vuotta sitten – mm. entiseen autotalliin on tehty yleisölle avoinna oleva varastonäyttely. Sisäpihalle on kunnostettu kaunis puutarha. Laajennukset ovat aiheuttaneet mm. jatkuvia vesivahinkoja, joihin on vuosina 2009-2010 tehdyillä muutoksilla saatu ratkaisu. Alkuperäisen laajennushankkeen suunnitellut arkkitehti ei ole halunnut enää olla tekemisissä museon kanssa.

Vierailimme myös kaupungin historiallisessa museossa, jonka korjaushanke oli loppuillaan. Arkkitehti Juan Pablo Rodríguez Frade oli oppaana upeissa tiloissa, joissa oli käytetty paljon puuta, sekä katto- että lattiapinnoissa. Ongelmana oli nyt vain se, että kaikki rahat oli käytetty. Toimintaan ja näyttelyiden järjestämiseen ei ollut enää varoja.

Madridin aluehallinnon omistama nykytaiteenkeskus CA2M, Centro de Arte Dos de Mayo avattiin vuonna 2008 Móstolesin esikaupunkialueella. 1 500 taideteosta käsittävän kokoelman lisäksi keskuksessa on näyttelyitä, työpajoja, luentoja ja keskusteluja. Kokeiluina on myös radio-ohjelmien tekoa ja piknikejä ja muita kulttuurikeskuksille tyypillisiä tapahtumia. Ferran Barenblitin johtaja-aikana keskukselta on tullut näkyvä osa Madridin taide-elämää. Toiminnan kohteena on ennen muuta paikallisyhteisö, kävijämäärä ainut menestyksen mittari. Esillä oli mm. Eeva-Liisa Ahtilan teos Talo-House, joka esitettiin tiloihin rakennetussa "puutalossa", joka staattisuudessaan on yksi rakennuksen ongelmakohtista.

Kolmas pääkohteemme oli Museo Arqueológico Nacional, joka sijaitsee Kansalliskirjaston kanssa samassa rakennuksessa. Museo perustettiin vuonna 1867 ja vuonna 1895 kokoelmat siirrettiin arkkitehti Francisco Jareñon suunnittelemaan rakennukseen, jonka laajennustyöt tehtiin vuonna 1968. Vuosina 2008-2009 museo uusittiin siten, että vain kokoelmien "huiput" olivat esillä. Meneillään olevan 6 vuotta kestävä kunnostushankkeen arkkitehtina on myös täällä Juan Pablo Rodríguez Frade, joten samankaltaisia ratkaisuja historialliseen museoon oli havaittavissa. Kokonaisuutena museo tullaan avaamaan vuonna 2013.

Espanjassa on rakennettu ja uusittu viime vuosina lukuisia museoita. Kaikkiin hankkeisiin on vaikuttanut kuitenkin viime vuosien taloudellinen kriisi. Henkilökunta pienenee samoista syistä kuin Suomessa – eläkkeelle jäävien tilalle ei oteta uusia työntekijöitä, vartioiden määrä vähenee ja yleiset resurssit pienevät.

Kokouksessa pidettiin 6 esitelmää. Oma aiheeni oli "Case Guggenheim Helsinki".

Madridissa oli useita mielenosoituksia kokouspäivien aikana, mutta ne sujuivat rauhallisesti.

Marja-Liisa Pohjanvirta
ICAMTin hallituksen jäsen 2008-2014